

Η συμβολή του ελεγκτικού έργου της Ε.Α.Δ. στην κοινωνία 16° Webinar: Περιφερειακή Υπηρεσία Λάρισας (ΠΥΛ)

Μελέτη περίπτωσης: Η νομιμότητα διακοπής καταβολής
προνοιακών επιδομάτων από τον ΟΠΕΚΑ σε άτομο με βαριές
αναπηρίες

Ζωή Βαλιώτη Κων/νος Παπαϊωάννου
Επιθεωρητές - Ελεγκτές
Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχων
Περιφερειακή Υπηρεσία Λάρισας

Γενικά στοιχεία

1^ο στάδιο

- Υποδοχή καταγγελίας
- Αξιολόγηση από ΠΥΛ της ΕΑΔ
- Ανάγκη διερεύνησης

2^ο στάδιο

- Διερεύνηση και αλληλογραφία με εμπλεκόμενους φορείς
- Ευρήματα
- Ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης

3^ο στάδιο

- Έκδοση εντολής ελέγχου
- Ελεγχόμενος Φορέας: ΟΠΕΚΑ (Οργανισμός Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης)

Σύντομο ιστορικό

Μητέρα και δικαστική συμπαραστάτρια ενήλικου τέκνου ΑμεΑ διαμαρτύρεται για την μη καταβολή ενός και την αναίτια διακοπή δύο αναπηρικών επιδομάτων (μηνιαίας οικονομικής ενίσχυσης) του τέκνου της

Επίδομα παραπληγικών-
τετραπληγικών και
ακρωτηριασμένων

Επίδομα βαριάς
νοητικής υστέρησης

Επίδομα κίνησης

Ως προς τη χορήγηση επιδόματος παραπληγίας

ΥΑ Φ11/1845/15-7-1985 (Β' 467) , παρ. 2,3 &4

- Ο πατέρας του ΑμεΑ ήταν ιατρός Γενικού Νοσοκομείου (ΝΠΔΔ).
- Ήταν ασφαλισμένος ταυτόχρονα στο ΤΣΑΥ ως υγειονομικός και στο Δημόσιο ως ιατρός του ΕΣΥ.
- Από το 1992 έως το 2009 το τέκνο του λάμβανε επίδομα παραπληγίας από το ΤΣΑΥ.

ΚΥΑ Π4α/Φ.οικ.4184/19-8-1993 (Β' 692)

- Μέχρι τις 27-3-2016 το επίδομα χορηγείτο από το Γενικό Νοσοκομείο (ΝΠΔΔ) εργασίας του πατέρα του

ΚΥΑ αριθ. 61384/1638/19-5-1983 (Β' 324) → ΚΥΑ Π3α/Φ.27/ΓΠ/οικ.124095/17-12-2002 (Β' 1594)

- Μετά τη συνταξιοδότηση του πατέρα του ΑμεΑ, το επίδομα, ύψους 771,00 ευρώ μηνιαίως, χορηγείτο από τη Δ/νση Κοινωνικής Προστασίας Υγείας- Παιδείας & Πολιτισμού του Δήμου του τόπου διαμονής του

ΚΥΑ Δ12α/Γ.Π.οικ.68856/2202/28-12-2018 (Β' 5855)

- Από την 1-1-2019 η αρμοδιότητα χορήγησης των προνοιακών παροχών ανατέθηκε στον ΟΠΕΚΑ.
- Η μητέρα του ΑμεΑ το Μάιο 2019 υπέβαλε ηλεκτρονική αίτηση για χορήγηση των επιδομάτων παραπληγίας, βαριάς νοητικής υστέρησης και κίνησης από τον ΟΠΕΚΑ.

Ως προς τη χορήγηση επιδόματος παραπληγίας (2)

ΟΠΕΚΑ

- Τον Σεπτέμβριο 2019 ζήτησε από τον e-ΕΦΚΑ να ενημερωθεί αν το ΑμεΑ πληροί τις προϋποθέσεις για τη λήψη του επιδόματος τετραπληγίας – παραπληγίας από το πρώην ΤΣΑΥ (νυν e-ΕΦΚΑ).

e-ΕΦΚΑ

- Τον Οκτώβριο 2019 απάντησε ότι το εν λόγω επίδομα χορηγείτο από το ΤΣΑΥ και από το ΕΤΑΑ-ΤΣΑΥ αλλά διακόπηκε κατόπιν αίτησης του πατέρα του ΑμεΑ.

ΟΠΕΚΑ

- Διαπίστωσε ότι το τέκνο ΑμεΑ δικαιούται το επίδομα από τον ασφαλιστικό φορέα του πατρός του, τον e-ΕΦΚΑ (πρώην ΤΣΑΥ).
- Το Νοέμβριο 2019 και για δυο μήνες (Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2019) προχώρησε σε αναστολή χορήγησης όλων των επιδομάτων.
- Τον Ιανουάριο 2020 άρχισε την πληρωμή των επιδομάτων κίνησης και βαριάς νοητικής υστέρησης που το ΑμεΑ δικαιούται από τον ΟΠΕΚΑ, με παρακράτηση 1/5 του χορηγούμενου μικτού μηνιαίου ποσού, λόγω αχρεωστήτως καταβληθέντων επιδομάτων.

Ως προς τη χορήγηση επιδόματος παραπληγίας (3)

e-ΕΦΚΑ

- Τον Ιανουάριο 2021 ζήτησε από τον ΟΠΕΚΑ να του γνωστοποιήσει για πόσο χρονικό διάστημα χορηγούσε το επίδομα παραπληγίας, κατόπιν αιτήματος της μητέρας του ΑμεΑ από τον Ιανουάριο του 2020 για την χορήγησή του από τον e-ΕΦΚΑ.

ΟΠΕΚΑ

- Απάντησε τον Ιανουάριο 2021 ότι το ΑμεΑ υπέβαλε ανάλογη αίτηση και σε αυτόν (μέσω Κέντρου Κοινότητας Δήμου) και ότι «η παροχή του τέθηκε σε έλεγχο».
 - Το Μάρτιο 2021 προέβη σε ανάκληση των αποφάσεων περί χορήγησης επιδόματος παραπληγίας των Δ/σεων Κοινωνικής Προστασίας/Μέριμνας των οικείων Δήμων
- ✓ Το Μάρτιο 2022 προέβη σε εξέταση ενστάσεων της μητέρας του ΑμεΑ κατά των ανακλητικών αποφάσεων.

ΠΥΛ της ΕΑΔ

- Έναρξη αλληλογραφίας τον Απρίλιο 2021 με τους εμπλεκόμενους φορείς

e-ΕΦΚΑ

- Σε απάντηση των εγγράφων της ΕΑΔ, τον Ιούλιο 2021 εξέδωσε απόφαση χορήγησης επιδόματος παραπληγίας ύψους 783,30€ μηνιαίως με έναρξη την 1-11-2018 έως εφ' όρου ζωής.
- ✓ Μετά την εξέταση των ενστάσεων από τον ΟΠΕΚΑ, τον Σεπτέμβριο 2022 προέβη σε αναδρομική χορήγηση του επιδόματος παραπληγίας και για το χρονικό διάστημα από 1-5-2016 έως 31-10-2018.

Ως προς τη χορήγηση επιδόματος βαριάς νοητικής υστέρησης

- Με απόφαση της Δ/νσης Κοινωνικής Μέριμνας & Αλληλεγγύης του Δήμου διαμονής εγκρίθηκε, από 9-8-2017, η χορήγηση επιδόματος βαριάς νοητικής υστέρησης ύψους 527,00 ευρώ μηνιαίως.
- Με την υπ' αριθ. Δ12α/Γ.Π.οικ.68856/2202/28-12-2018 ΚΥΑ (Β' 5855) η αρμοδιότητα χορήγησης των προνοιακών παροχών ανατέθηκε στον ΟΠΕΚΑ από την 1-1-2019.
- Η μητέρα του ΑμεΑ υπέβαλε το Μάιο 2019 ηλεκτρονική αίτηση για τη χορήγηση του επιδόματος βαριάς νοητικής υστέρησης από τον ΟΠΕΚΑ, παρόλο που χορηγείτο ήδη στο τέκνο της και δεν υπήρχε λόγος υποβολής νέας αίτησης.
- Ο ΟΠΕΚΑ, κατά την εξέταση της αίτησης, διαπίστωσε ότι το τέκνο μεΑ δικαιούται το επίδομα βαριάς νοητικής υστέρησης από τον ίδιο (βάσει σχετικής Γνωμάτευσης της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής του αρμόδιου ΚΕ.Π.Α.).
- Το επίδομα βαριάς νοητικής υστέρησης μηνών Νοεμβρίου και Δεκεμβρίου 2019 παρακρατήθηκε εφάπαξ από τον ΟΠΕΚΑ λόγω των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, τα οποία προέκυψαν κατά τον έλεγχο της ηλεκτρονικής αίτησης, ενώ από τον Ιανουάριο του έτους 2020 καταβάλλεται μηνιαίως κατόπιν παρακράτησης.

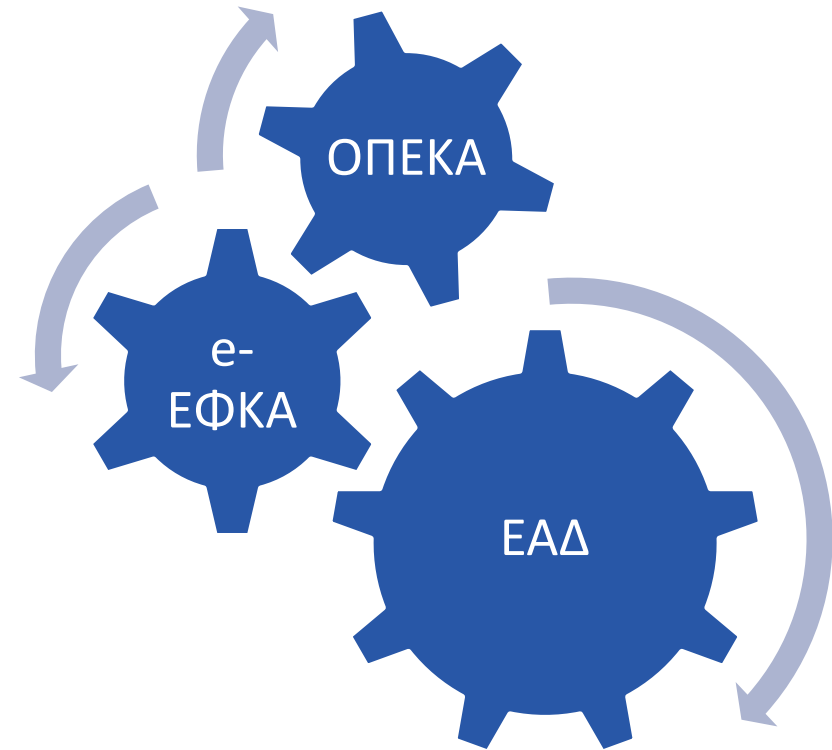
Ως προς τη χορήγηση επιδόματος κίνησης

- Σύμφωνα με τις διατάξεις της Κ.Υ.Α. Π3α/Φ15/Γ.Π.οικ.88483/27-6-2008 (Β' 1313) το επίδομα κίνησης δικαιούνται οι παραπληγικοί με ποσοστό αναπηρίας των κάτω άκρων από 80% και άνω.
- Κατά το παρελθόν είχε χορηγηθεί στο ΑμεΑ ανάλογο επίδομα ύψους 165,00 ευρώ, το οποίο διακόπηκε από 1-1-2016 από τον ΟΠΕΚΑ, καθώς η σχετική γνωμάτευση Πρωτοβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής καθόρισε το ποσοστό αναπηρίας του ΑμεΑ λόγω παραπάρεσης σε 67%.
- Η μητέρα του ΑμεΑ υπέβαλε το Μάιο 2019 ηλεκτρονική αίτηση για τη χορήγηση του επιδόματος κίνησης στο τέκνο της. Εν συνεχεία, ο ΟΠΕΚΑ διαπίστωσε ότι δικαιούται το επίδομα κίνησης βάσει γνωμάτευσης της Δευτεροβάθμιας Υγειονομικής Επιτροπής αρμόδιου ΚΕΠΑ, η οποία τον Απρίλιο 2019 απεφάνθη ότι το τέκνο ΑμεΑ «φέρει ποσοστό αναπηρίας 80% (ογδόντα) λόγω παραπληγίας (παράλυση των κάτω άκρων)».
- Το επίδομα κίνησης ποσού 165,00 ευρώ μηνιαίως καταβάλλεται, από τον Ιανουάριο του 2020 (βάσει απόφασης του ΟΠΕΚΑ, που ενέκρινε τη χορήγηση του επιδόματος κίνησης από 1-5-2019 έως εφ' όρου ζωής), με μηνιαία παρακράτηση λόγω αχρεωστήτως καταβληθέντων.

Συμπερασματικά...

- Πλέον το τέκνο μεΑ λαμβάνει το επίδομα παραπληγίας από τον e-ΕΦΚΑ.
- Τα επιδόματα κίνησης και βαριάς νοητικής υστέρησης από τον Ιανουάριο 2020 καταβάλλονται από τον ΟΠΕΚΑ με μηνιαία παρακράτηση του ενός πέμπτου (1/5) επί του συνολικού ποσού αυτών, σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις περί συμψηφισμών λόγω αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών.
- Το τέκνο μεΑ για μεγάλο χρονικό διάστημα (πλέον του ενάμισι έτους) δεν λάμβανε το δικαιούμενο επίδομα παραπληγίας, καθώς οι αρμόδιοι φορείς ΟΠΕΚΑ και e-ΕΦΚΑ δεν συντόνισαν τις ενέργειές τους για τη διεκπεραίωση των απαιτούμενων διοικητικών διαδικασιών, οι οποίες τελικώς ολοκληρώθηκαν μετά τη διαμεσολάβηση της Π.Υ.Λάρισας της Ε.Α.Δ.

Προτάσεις

- Κατά τη διάρκεια του ελέγχου εκδόθηκε η υπ' αρ. Δ12α/85008/15-9-2022 (Β' 4879) ΚΥΑ, με την οποία απλουστεύεται η διαδικασία υποβολής και επεξεργασίας αιτήσεων προνοιακών αναπηρικών παροχών.
- Προκειμένου να αποφευχθούν στο μέλλον ανάλογες καθυστερήσεις στην χορήγηση των προβλεπόμενων προνοιακών-αναπηρικών επιδομάτων, η Υπηρεσία μας πρότεινε:
 - Να τεθεί σε παραγωγική λειτουργία το προβλεπόμενο στην ΚΥΑ Πληροφοριακό Σύστημα Διαχείρισης Προνοιακών Αναπηρικών Παροχών σε Χρήμα.
 - Να αναπτυχθεί ενιαίο διαλειτουργικό πληροφοριακό σύστημα, όπως περιγράφεται στην εν λόγω ΚΥΑ, για να γίνει εφικτή η διασταύρωση των στοιχείων των δικαιούχων των πάσης φύσεως προνοιακών-αναπηρικών επιδομάτων, ώστε αφενός να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία χορήγησής τους και αφετέρου να αποσοβείται η παροχή τους σε άτομα που δεν τα δικαιούνται.

Ευχαριστούμε πολύ για την προσοχή
σας!

